

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 16 september 1914 kl. 7 e. m.

Utlåtande angående reglering av vissa utgifter under riksstatens femte huvudtitel med undantag av anslagen till »Handeln».

Med förmälan, att den proposition angående statsverkets tillstånd och behov, som den 14 januari 1914 avlåtits till innevarande års första riksdag, under denna huvudtitel i 62 punkter innehållit särskilda framställningar angående anslag för tillgodoseende av olika till huvudtiteln hörande ändamål, samt att huvudtiteln, när riksdagen den 5 mars 1914 upplöstes, ännu icke kommit under slutlig behandling, har departementschefen i ett till propositionen den 14 maj 1914 fogat protokoll framlagt fullständigt förslag till reglering av huvudtiteln för år 1915, därvid departementschefen *dels* med anledning av den proposition angående sjöförsvarets ordnande, som avlåtits till denna riksdag, föreslagit åtskilliga jämkningar i anslagen för marinen, *dels ock* beträffande de punkter av huvudtiteln, vari slutliga förslag framlagts i ovannämnda statsverksproposition den 14 januari 1914 och i vilka departementschefen ej avvikit från vad hans företrädare hemställt till statsrådsprotokollet över sjöförvarsärenden sistnämnda dag, allenast upprepat själva anslagsäskandena, sådana de på dåvarande departementschefens hemställan förelagts innevarande års första riksdag.

I motion, nr 55 i första kammaren, av herrar *David Bergström* och *S. H. Kvarnzelius*, vilken motion blivit till utskottet remitterad, har beträffande femte huvudtiteln hemställts, att i den mån de förslag till ändringar i Kungl. Maj:ts propositioner nr 59 — angående ny värnpliktslag — och nr 60 — angående sjöförsvarets ordnande — som av motionärerna kunde motionsvis framställas, komme att påkalla ändringar under nämnda huvudtitel, sådana måtte genom utskottets försorg verkställas.

Till stöd för berörda hemställen hava motionärerna åberopat det nära sammanhang, vari Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag och till sjöförsvarets ordnande stå till förslag, som innehållas i förevarande huvudtitel.

Med anledning av ovannämnda statsverksproposition den 14 maj 1914, vars femte huvudtitel med undantag av anslagen till »Handeln» hänskjutits till utskottets förberedande behandling, har utskottet den 19 juli 1914 avgivit utlåtande i vissa punkter av nämnda huvudtitel, vilka befunnos icke stå i något sammanhang med de båda propositionerna angående ny värnpliktslag och angående sjöförsvarets ordnande, nämligen punkterna 1—4, 7—12, 14, 17, 19—26, 29—35, 37, 39, 42, 44, 47, 49—52, 54 samt 56—60 (=60), och har riksdagen bifallit utskottets förslag rörande dessa punkter.

Sedan utskottet numera avgivit utlåtande, i anledning av såväl propositionerna nr 59 och 60 som ock samtliga dithörande motioner, samt riksdagen godkänt vad utskottet med stöd av berörda utlåtande hemställt, får utskottet härmed avgiva yttrande och förslag rörande övriga till utskottet remitterade punkter av statsverkspropositionen såvitt angår femte huvudtiteln, nämligen punkterna 5, 6, 13, 15, 16, 18, 27, 28, 36, 38, 40, 41, 43, 45, 46, 48, 53 och 55.

Sjökrigsskolan.

Sjökrigs-
skolan.
(Ordinarie an-
slag.)
[5.]

1:o) I den till riksdagen den 14 maj innevarande år avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:it under femte huvudtiteln i punkten 5 föreslagit riksdagen att, med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 1 i det till huvudtiteln hörande statsrådsprotokollet utvisar, i riksstaten för år 1915 höja reservationsanslaget till sjökrigsskolan, nu 39,487 kronor, med 4,081 kronor till 43,568 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 19—22 i det vid statsverkspropositionen den 14 januari 1914 fogade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Av denna utredning inhämtas, att under innevarande år den sista årsklassen kadetter enligt den gamla organisationen skall lämna skolan. Till följd härav kommer den nya organisationen, sådan den av 1909 års riksdag beslutits, att år 1915 vara fullt genomförd.

Staten för sjökrigsskolan efter genomförd organisation var beräknad att uppgå till 50,316 kronor 64 öre, därvid dock förutsatts parallellavdelningar för sjöofficerslinjen. År 1914 antogs emellertid icke ett så

stort antal sjökadetter, att parallellklasser behövde anordnas, och hade i följd därav staten för skolan stannat på det nyss angivna lägre beloppet, 43,568 kronor, därvid likväl i staten upptagits avlöningsförmånerna för två å gammal stat kvarstående lektorer.

I statsrådsprotokollet över sjöförsvärenden för den 14 maj 1914 framlägges vidare ett nytt förslag beträffande kustartillerikadetternas utbildning, vilket avser att återinföra en aspirantkurs sommaren före det läsår, vid vars slut aspiranten avlägger studentexamen, och att utbildningstiden efter avlagd studentexamen skulle pågå under 29 månader, varunder kadetten skulle tillbringa ett läsår vid sjökrigsskolan. Genomförandet av nämnda förslag betingar icke någon ändring av den för år 1915 beräknade staten för sjökrigsskolan. Ehuru utskottet hyst vissa betänkligheter mot ifrågavarande omläggning av kustartillerikadetternas utbildning, har utskottet likväl icke velat motsätta sig densamma.

Utskottet hemställer,

att riksdagen med godkännande av stat för sjökrigsskolan av den lydelse, bilagan nr 1 vid statsrådsprotokollet den 14 maj 1914 angående femte huvudtiteln utvisar, må i riksstaten för år 1915 höja reservationsanslaget till sjökrigsskolan,

nu	kronor 39,487: —
med	» 4,081: —
till	» 43,568: —

Avlöning för flottans kårer och stater.

2:o) Kungl. Maj:t har under punkt 6 av huvudtiteln föreslagit riksdagen *dels* att godkänna stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren, för marinintendenturkåren och för flottans poliskår av den lydelse bilagorna nr 2—8 vid ovannämnda statsrådsprotokoll för den 14 maj 1914 utvisar; *dels* att, med godkännande av förordade minskningen i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1915 *minska* anslaget till avlöning för flottans kårer och stater, nu 5,842,292 kronor, med 194,201 kronor till 5,648,091 kronor, *dels ock* att i riksstaten beteckna förevarande anslag såsom förslagsanslag.

Avlöning för
flottans kårer
och stater.
(Ordinarie
anslag.)

[6.]

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till sid. 9—15 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Enligt departementschefens beräkningar skulle medelsbehovet under anslagstiteln avlöning för flottans kårer och stater år 1914 bliva följande:

	För 1914 av riksdagen anvisat.		För 1915 beräknat behov.		Ökning.		Minskning.	
	Kr.		Kr.		Kr.		Kr.	
Officerskåren	713,400	—	746,620	—	33,220	—		
Reservofficerare under repetitionsövning, förslagsvis	10,500	—	10,500	—				
Reservofficersaspiranter	26,700	—	26,700	—				
Underofficerskåren	826,260	—	845,130	—	18,070	—		
Sjömanskåren	2,310,679	—	2,318,487	50	7,805	50		
Skeppsgossekåren	34,767	50	34,767	50				
Mariningenjörkåren	231,295	—	243,295	—	12,000	—		
Marinintendenturkåren	800,634	50	297,134	50	—	—	6,500	—
Reservmarinintendentsaspiranter	4,005	—	4,005	—				
Ecklesiastikstaten	8,900	—	8,900	—				
Marinläkarkåren	146,385	—	146,385	—				
Poliskåren	75,700	—	75,700	—				
Inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare, förslagsvis	278,260	—	288,000	—	9,740	—		
Reserv- och indragningsstater samt båts- manskompanierna, förslagsvis	8,952	32	8,760	32	—	—	192	—
Dagavlöning till officerare och underoffi- cerare, förslagsvis	865,853	—	893,976	25	28,123	25		
I riksstaten avrundat med	—	68	—	93	—	25	—	—
Summa	5,842,292	—	5,945,359	—	109,759	—	6,692	—

Denna tablå utvisar en ökning utöver det för år 1914 anvisade beloppet med 103,067 kronor.

I överensstämmelse med de uttalanden och förslag, som blivit gjorda i propositionen av den 14 januari 1914, föreslås i den förevarande propositionen tillika, att ifrågavarande anslag måtte i riksstaten för år 1915 omläggas till förslagsanslag och därvid uppföras med 95 % av förut angivna slutsumma 5,945,359 kronor eller i helt krontal 5,648,091 kronor.

Då anslaget i 1914 års riksstat är uppfört med 5,842,292 kronor, skulle alltså nedsättningen av sistnämnda belopp uppgå till 194,201 kronor.

Utskottet torde till en början få redogöra för den motivering, som i propositionen av den 14 januari 1914 lämnas för anslagets omläggning till förslagsanslag och upptagande till allenast 95 % av det med ledning av gällande stater beräknade medelsbehovet. Dåvarande chefen för sjöförvarsdepartementet hade i skrivelse den 3 december 1913 anmodat marinförvaltningen att inkomma med utredning och förslag *dels* huruvida avlöningsanslagen till flottan och kustartilleriet lämpligen kunde omläggas från fasta anslag till förslagsanslag och i sammanhang härmed nedsättas till belopp, närmare motsvarande de under senaste åren från anslagen faktiskt utgående utgifterna, *dels* angående storleken av den å ifrågavarande anslag under samma tid uppkomna andel av de allmänna besparingarna, *dels* ock rörande de olika behov, som under de senaste åren blivit tillgodosedda genom anlåtande av sagda allmänna besparingar.

Med anledning härav hade marinförvaltningen i skrivelse den 19 december 1913 i själva principfrågan uttalat, att något formellt hinder icke förefunnes för den ifrågasatta omläggningen, men att då såväl den numerär, som varje personalkategori skulle omfatta, som även avlöning och övriga kontanta förmåner för varje man blivit i den av riksdagen fastställda staten bestämda, syntes de belopp, vartill anslagen borde beräknas, vara med hart när matematisk nödvändighet givna. Vål hade under en del år betydande vakanser uppstått inom manskapsgraderna, men att på detta missförhållande, som man oavlåtligen strävade att undauröja, grunda beräkning av anslagsbeloppen, syntes marinförvaltningen icke vara riktigt.

Enligt yttrande från ämbetsverkets bokslutskontor utgjorde storleken av de uppkomna besparingarna å anslagen i fråga, räknat för femårsperioden 1908—1912, följande:

	Besparing under 5 år.	Medeltal per år.	% av anslags- belopp.
Flottans kårer och stater...	1,725,836: 31 kr.	345,167: 26 kr.	6.34 %
Kustartilleriets personal ...	409,677: 87 »	81,935: 57 »	5.93 »

Av besparingen hade å flottans anslag under nämnda period återlevererats till statskontoret 768,206: 70 kronor och å kustartilleriets 95,319: 08 kronor, varjämte av sistnämnda anslags besparingar använts

204,994: 48 kronor att täcka utgifter för kustartilleriets kasernbyggnader i Vaxholm. Återstoden av anslagen, i medeltal per år för flottan 191,525: 92 kronor och för kustartilleriet 21,872 kronor, hade tagits i anspråk för tillgodoseende av behov utav skilda slag, som icke kunnat på förhand beräknas. Genom en omläggning av avlöningsanslagen till förslagsanslag skulle det bli nödvändigt att söka andra utvägar för sådana behövs fyllande.

Sedan från och med år 1915 i riksstaten uppförts dels ett ordinarie förslagsanslag till flyttningshjälp och dels ett extra anslag till bestridande av hyresavgifter, skulle utgifter för dessa ändamål ej längre behöva utgå av allmänna besparingarna. Men, yttrar förvaltningen slutligen, skulle Kungl. Maj:t finna skäligt att, utan avseende å de av marinförvaltningen ovan påpekade förhållandena, föreslå riksdagen att upptaga de ifrågavarande avlöningsanslagen som förslagsanslag, hölle marinförvaltningen före, att för tillgodoseende jämväl av behov, som ej kunna eller böra uppskjutas, och för vilka femte huvudtitelns allmänna besparingar hittills anlåtats, samma huvudtitels anslag till extra utgifter borde dels höjas till 100,000 kronor, dels i riksstaten uppföras såsom förslagsanslag.

Dåvarande departementschefen anförde i denna fråga, att det syntes av marinförvaltningens utredning framgå, att man med tämligen stor visshet kunde beräkna, att anslagsbeloppen hölles inom tillräcklig ram, därest anslaget till avlöning för flottans kårer och stater minskades med 5 % av det i staten upptagna beloppet och anslaget till avlöning för kustartilleriets personal på liknande sätt minskades med 4 % samt dessa anslag tillika gäves karaktären av förslagsanslag.

I likhet med marinförvaltningen hölle departementschefen före, att anslag till extra utgifter vore erforderligt till ett belopp av 100,000 kronor, men att därav borde endast 75,000 kronor upptagas för extra utgifter, och 25,000 kronor uppföras som ett särskilt ordinarie anslag för utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m.

Såsom redan förut blivit omnämnt, har ifrågavarande förslag till omläggning av avlöningsanslagen upptagits jämväl i propositionen den 14 maj 1914, och har utskottet icke något emot förslaget att erinra.

I sistnämnda proposition lämnas följande redogörelse för de olika kårernas behov. Beträffande *flottans officerskår* uttalas, att, på sätt framginge av propositionen nr 60 angående sjöförsvarets ordnande, den erforderliga ökningen av antalet officersbeställningar vid flottan under femårsperioden 1915—1919 skulle uppgå till 53.

I statsverkspropositionen den 14 januari 1914, punkten 6, hade hemställts, att i staten för officerskåren för år 1915 måtte uppföras 12 nya beställningar enligt följande fördelning:

Kommendörkaptener av 1:a graden	2
Kommendörkapten av 2:a graden	1
Kaptener av 1:a klassen	3
Kaptener av 2:a klassen	2
Löjtnanter	3
Underlöjtnant	1
	<hr/>
	Summa 12

Departementschefen ansluter sig enligt meromnämnda protokoll för den 14 maj 1914 till detta förslag.

Efter en sådan ökning skulle staten för officerskåren upptaga:

Flaggmän	4
Kommendörer	8
Kommendörkaptener av 1:sta graden	19
Kommendörkaptener av 2:dra graden	19
Kaptener av 1:sta klassen	68
Kaptener av 2:dra klassen	33
Löjtnanter	104
Underlöjtnanter	51
	<hr/>
	Summa 306,

och kostnaden uppgå till 746,620 kronor, utvisande en ökning av 33,220 kronor i förhållande till den nu gällande staten.

Utskottet vill erinra därom, att riksdagen i anledning av propositionen nr 60 angående sjöförsvarets ordnande, beräknat den erforderliga ökningen i flottans officerskår under perioden 1915—1919 till 60 samt i vissa fall vidtagit en jämkning av den utav Kungl. Maj:t föreslagna fördelningen mellan officersgraderna. Då emellertid dessa förhållanden icke påverka den föreslagna ökningen för år 1915, har utskottet mot densamma icke något att erinra.

Vad angår *flottans underofficerskår* har i propositionen nr 60 den för perioden 1915—1919 erforderliga ökningen beräknats till 64 beställningar, därav 18 för flaggunderofficerare och 46 för underofficerare av 2:a graden.

I statsverkspropositionen för den 14 januari 1914 föreslogs en ökning av staten för underofficerskåren för år 1915 med 5 flaggunderofficerare

(därav 3 maskinister) och 10 underofficerare av 2:a graden eller tillhoppa 15 nya underofficersbeställningar, och upptages detta förslag jämväl i den nu förevarande propositionen.

Staten för underofficerskåren år 1915 skulle i överensstämmelse härmed komma att upptaga 681 underofficerare, sålunda fördelade i grader:

Flaggunderofficerare	227
Underofficerare av 2:dra graden	454
	<u>Summa 681,</u>

jämte ökning i fasta lönen efter 240 kronor till 88 flaggunderofficerare (maskinister). Medelsbehovet för anslaget till avlöning åt underofficerskåren skulle därigenom ökas från nuvarande beloppet, 826,260 kronor, med 18,870 kronor till 845,130 kronor.

I anledning av nyssnämnda proposition rörande sjöförsvarets ordnande har utskottet för perioden 1915—1919 beräknat en ökning i flottans underofficerskår, som med 3 flaggunderofficersbeställningar och 5 beställningar för underofficerare av 2:a graden överstiger den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen. Då emellertid denna omständighet icke inverkar på den av Kungl. Maj:t för år 1915 föreslagna ökningen, har utskottet icke något att därvid erinra.

I den plan för sjöförsvarets ordnande, som framlagts i proposition nr 60, upptages såsom behöflig för år 1919 en styrka av 4,400 man i *sjömanskåren*, vilket innebär en ökning med 400 man i förhållande till nuvarande stat.

Med hänsyn till befintliga vakanser har emellertid i propositionerna av den 14 januari och 14 maj 1914 någon ökning i sjömanskåren icke förutsatts, utan allenast en omläggning av lönegraderna inom kåren föreslagits. På grund av sådan omläggning av lönerna skulle medelsbehovet för anslaget till sjömanskåren ökas från nuvarande belopp, 2,310,697 kronor, med 7,805 kronor 50 öre till 2,318,484 kronor 50 öre.

Riksdagen har, liksom Kungl. Maj:t i propositionen nr 60, beräknat för år 1919 en sjömanskår om 4,400. Den fördelning i lönegrader, som därvid förutsatts, utgör icke något hinder för den omläggning i lönegraderna, som Kungl. Maj:t föreslagit för 1915. Vid sådant förhållande har utskottet icke något att erinra mot Kungl. Maj:ts förevarande förslag.

I ovannämnda proposition nr 60 har beräknats en ökning i *mariningenjörkåren* för tiden till och med år 1919 med 3 mariningenjörer och 1 mariningenjörsstipendiat vid den egentliga mariningenjörsdetaljen samt dessutom med 2 verkstadsingenjörer, 1 elektroingenjör och 1 artilleriingenjör.

I statsverkspropositionen den 14 januari 1914 föreslogs upprättande av 2 verkstadsingenjörsbefattningar, varjämte hemställdes om ett arvode på 1,000 kronor till den torpedingenjör, som förestår torpedverkstaden i Karlskrona. Detta förslag upptogs jämväl i här förevarande proposition den 14 maj 1914.

Riksdagen har med anledning av det av riksdagen beslutade nybyggnadsprogrammet beräknat, att för år 1919 skulle erfordras ytterligare två ingenjörer utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna ökningen. Härav påverkas dock icke det av Kungl. Maj:t nu framlagda förslaget för år 1915. Emot detta förslag har utskottet sålunda icke något att erinra.

Staten för mariningenjörkåren uppgår för närvarande till 231,295 kronor. Den kostnadsökning, som betingas genom tillkomsten av 2 verkstadsingenjörer med avlöningsförmåner enligt det i statsverkspropositionen angivna, av utskottet tillstyrkta förslag ävensom av arvodet till en torpedingenjör i Karlskrona, uppgår till 12,000 kronor, i följd varav staten för mariningenjörkåren för år 1915 skulle komma att uppgå till 243,295 kronor.

Beträffande staten för *marinintendenturkåren* göres i nu förevarande proposition det uttalande, att någon ökning icke bör ifrågasättas för år 1915. Liksom föregående år kunde emellertid med säkerhet antagas, att även under år 1915 extra biträden fortfarande skulle behöva anlitas. För bestridande av de kostnader, som bleve en följd av dylika biträdens anställande borde femte huvudtitelns allmänna besparingar enligt 1914 års bokslut få anlitas.

Vid genomförande av den ifrågasatta reformen av det militära rättegångsväsendet borde samtliga auditörer upptagas under andra huvudtiteln. Med anledning härav vore avlöningsförmånerna för auditörer utslutna ur staten för marinintendenturkåren, varigenom densamma minskats från 300,634 kronor 50 öre med 6,500 kronor till 294,134 kronor 50 öre. Nyssnämnda reform hade ytterligare befunnits innebära, att två å staten för marinintendenturkåren uppförda väbelsbefattningar bleve överflödiga; de kunde dock icke nu utan vidare indragas, enär innehavaren av väbelsbefattningen i Karlskrona tillhörde gammal stat och

motsvarande beställning i Stockholm vore förenad med annan befattning å stationen. För den skull föreslås att avlöningsförmånerna till väblarna bibehållas i staten för 1915.

Med anledning av vad sålunda blivit anfört rörande marinintendenturkåren och poliskåren får utskottet erinra därom, att riksdagen, i avslutning till Kungl. Maj:ts förslag, beslutat omorganisation av krigsdomstolarna, att träda i tillämpning först från och med år 1916. Vid sådant förhållande böra auditörs- liksom väbelsbefattningarna vara uppförda å staten för marinintendenturkåren för år 1915 på samma sätt som i staten för år 1914. Skulle emellertid innehavare av väbels- eller polis-kommissariebefattning avgå under år 1915, bör förordnande för en innehavare av sådan befattning utfärdas att gälla allenast till årets slut.

Medelsbehovet för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna är beräknat till 8,760 kronor 32 öre. Beträffande övriga kårer och stater har icke ifrågasatts någon ändring, och har utskottet intet att däremot erinra.

Med tillägg av lönebeloppen för två auditörer, eller sammanlagt 6,500 kronor, bliver medelsbehovet under anslagstiteln flottans kårer och stater 5,951,859 kronor. Uppfört med endast 95 % av detta belopp bliver summan i helt krontal 5,654,266. Då anslaget i 1914 års riksstat är uppfört med 5,842,292 kronor, skulle alltså nedsättningen av sistnämnda belopp uppgå till 188,026 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen må

a) godkänna stater för flottans officerskår, för flottans underofficerskår, för flottans sjömanskår samt å dagavlöning till officerare och underofficerare vid flottan ävensom för mariningenjörkåren av den lydelse, bilagorna 2—6 vid statsrådsprotokollet angående femte huvudtiteln utvisa;

b) godkänna stater för marinintendenturkåren och poliskåren av den lydelse bilagorna 1 och 2 vid detta utlåtande utvisa;

c) med godkännande av förordad minskning i anvisningen för reserv- och indragningsstaterna samt båtsmanskompanierna, i riksstaten för år 1915 minska anslaget till avlöning för flottans kårer och stater

nu	kronor 5,842,292: —
med	» 188,026: —
till	kronor 5,654,266: —
samt beteckna förevarande anslag som förslagsanslag.	

Naturaunderhåll åt personal vid flottan.

3:o) I punkt 13 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 höja förslagsanslaget till natura-
underhåll åt personalen vid flottan, nu 1,751,144 kronor, med 98,856
kronor till 1,850,000 kronor.

Natura-
underhåll åt
personal vid
flottan.
(Ordinarie
anslag.)

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 32
—36 i ovannämnda statsrådsprotokoll den 14 maj 1914.

Av den förebragta utredningen framgår, att anslagsbehovet beräk-
nats under förutsättning, dels att tjänstgöringstiden för flottans värn-
pliktige ökas i enlighet med vad som föreslagits i Kungl. Maj:ts pro-
position angående ny värnpliktslag och dels att flottans årskontingent
av värnpliktiga samt in- och utryckningstiderna för dessa värnpliktiga
bestämmas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i
Kungl. Maj:ts proposition angående sjöförsvarets ordnande.

Sedan riksdagen numera, vad beträffar tjänstgöringstiden för flottans
värnpliktige, godkänt Kungl. Maj:ts förslag till ny värnpliktslag, får
utskottet, som icke haft något att erinra mot de planer, på vilka be-
räkningen av förevarande anslag i övrigt grundar sig, hemställt,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 höja för-
slagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid flottan

nu	kronor 1,751,144: —
med	» 98,856: —
till kronor 1,850,000: —	

Flottans nybyggnad och underhåll.

4:o) Under punkt 15 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit
riksdagen att i riksstaten för år 1915 höja reservationsanslaget till
flottans nybyggnad och underhåll, nu 2,728,500 kronor, med 93,500
kronor till 2,822,000 kronor.

Flottans
nybyggnad
och underhåll.
(Ordinarie
anslag.)

[15.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 37—44 i statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

I utredningen anföres, att under punkten 18 i protokollet angående femte huvudtiteln, bilagt statsverkspropositionen den 14 januari 1914, meddelats, hurusom, efter anmälan av varvschefen vid flottans station i Stockholm därom, att ett tillskott av 100,000 kronor utöver den till hans förfogande ställda andelen av ifrågavarande anslag för år 1913 erfordrades för nödigt uppehållande av varvsdriften, Kungl. Maj:t enligt hemställan av marinförvaltningen den 17 oktober 1913 förordnat, att högst nämnda belopp finge för ändamålet förskjutas, att framdeles anmälas till ersättande. Samtidigt uppdrog Kungl. Maj:t åt marinförvaltningen att snarast möjligt inkomma med ytterligare utredning om orsaken till att de ordinarie anslagsmedlen visat sig otillräckliga. Med skrivelse den 3 mars innevarande år hade marinförvaltningen överlämnat skrivelse från varvschefen den 18 sistlidne februari med tillhörande bilagor, innefattande sådan utredning. Av denna hade framgått att huvudsakliga anledningen till överskridandet vore att söka i den osedvanligt stora omfattningen av rustningsarbeten å fartyg under förra hälften av året, vilka arbeten dessutom till stor del varit av brådskande art och härigenom orsakat extra kostnader.

Departementschefen anför emellertid till protokollet i denna fråga, att då förhållandena i vanliga fall medgäve, att arbetena vid flottans varv kunde ordnas så, att de mera jämnt fördelade sig över hela året, torde omförmälda överskridande av anslaget icke behöva tillmätas allmängiltig betydelse vid beräkning av anslagsbehoven. Däremot ansåges det oundgängligen nödvändigt att för år 1915 sådan höjning tillfördes anslaget som betingades av nytillkommen materiel (undervattensbåtar och flygbåtar). För sistberörda ändamål hade det erforderliga tillskottet av medel beräknats till 94,000 kronor, vilket belopp för avrundning av anslagets slutsumma kunde sättas till 93,500 kronor. Härigenom skulle anslaget komma att för år 1915 upptagas till belopp av 2,822,000 kronor.

I samband härmed erinrar departementschefen, att kostnaderna för bärgningen och iståndsättande av pansarbåten Tapperheten, efter fartygets grundstötning sistlidne januari månad, efter all sannolikhet komme att stiga till avsevärda belopp, vilka dock ej för tillfället kunde ens tillnärmelsevis angivas. På grund härav måste med denna fråga så ordnas, att Kungl. Maj:t tillsvidare låte förskjuta erforderligt belopp och så snart ske kunde för riksdagen framlade redogörelse för ställningen, med de äskanden, som av förhållandena påkallades.

Departementschefen framlägger vidare ett av 1909 års sakkunniga för utredning ifråga om flottans och kustartilleriets upphandlings- och entreprenadväsende, av cheferna för ingenjördepartementen och varvscheferna vid flottans båda stationer samt av marinförvaltningen utarbetat förslag, att hus- och byggnadsdetaljen vid flottans varv skulle utbrytas ur nuvarande ingenjördepartement samt bilda ett särskilt nyupprättat departement, byggnadsdepartementet, under chefsskap av stationsingenjören. Under uttalande, att denna förändring syntes vara nyttig och ändamålsenlig och låte sig genomföras utan att förorsaka större höjning i administrationskostnader än 1,860 kronor årligen vid båda varven, ansåg sig departementschefen böra tillstyrka förslaget med avseende å såväl Karlskrona som Stockholms varv. Den nyssnämnda kostnadsökningen, 1,860 kronor, behövde icke i och för sig föranleda någon höjning av anslaget till flottans nybyggnad och underhåll.

Utskottet, som icke haft något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer alltså,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 höja reservationsanslaget till flottans nybyggnad och underhåll

nu	kronor 2,728,500: —
med	» 93,500: —
till	kronor 2,822,000: —

Anskaffning av krigsfartygsmateriel.

5:o) Kungl. Maj:t har i punkt 16 av huvudtiteln, under åberopande av de förslag i avseende å byggande av krigsfartyg, vilka i särskild proposition angående sjöförsvarets ordnande skulle underställas riksdagens godkännande, föreslagit riksdagen att för anskaffning av krigsfartygsmateriel i riksstaten för år 1915 uppföra ett extra ordinarie anslag av 6,400,000 kronor.

Anskaffning
av krigsfartygsmateriel.
(Extra anslag.)

[16.]

Sedan riksdagen — med bifall till vad utskottet i förutnämnda utlåtande nr 28 hemställt i anledning av berörda särskilda proposition, nr 60, och dithörande motioner — beslutat att för nyanskaffning under åren 1915—1919 av krigsfartygsmateriel bevilja ett anslag av 32,000,000

Utskottets
yttrande.

kronor och därav på extra stat för år 1915 anvisa 6,400,000 kronor, får utskottet hemställa,

att riksdagen ville besluta att för anskaffning av krigsfartygsmateriel i riksstaten för år 1915 uppföra ett extra ordinarie anslag av 6,400,000 kronor.

Anskaffning av flygbåtsmateriel.

Anskaffning av flygbåtsmateriel. (Extraanslag.) 6:o) Kungl. Maj:t har under punkt 18 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att till anskaffning av flygbåtsmateriel på *extra stat* för år 1915 bevilja ett anslag av 73,750 kronor.

[18.] Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 45—47 i det till förevarande statsverksproposition hörande statsrådsprotokollet.

Enligt förslag i propositionen nr 60 angående sjöförsvarets ordnande skulle viss förändring vidtagas beträffande sjöpositionerna, varigenom behovet av lysapparater minskades och ett belopp av 73,500 kronor, utgörande återstoden av beviljat anslag till lysapparater bleve disponibelt.

Riksdagen har förklarat sig icke hava något att erinra i anledning av berörda förslag beträffande sjöpositionerna.

På grund därav får utskottet, som icke haft något att erinra mot nu förevarande framställning, hemställa

att riksdagen må till anskaffning av flygbåtsmateriel å *extra stat* för år 1915 bevilja ett anslag av 73,750 kronor.

Flottans krigsberedskap och övningar.

Flottans krigsberedskap och övningar. (Ordinarie anslag.) 7:o) Under punkt 27 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför överföra 1,144,831 kronor till reservationsanslaget till flottans övningar och

[27.] jämväl därutöver höja sistnämnda anslag med 320,169 kronor samt i riksstaten för år 1915 uppföra reservationsanslaget till flottans övningar, nu 1,645,000 kronor, med ett belopp av 3,110,000 kronor under ändrad benämning: flottans krigsberedskap och övningar, reservationsanslag.

Av den i ärendet förebragta utredningen framgår, att det i propositionen beräknade medelbehovet uträknats i anslutning till den i propositionen nr 60 på grundval av chefens för marinstaben underdåniga förslag den 25 september 1913 uppgjorda normalövningsplanen, därvid hänsyn tagits dels till den år 1915 förefintliga fartygsmaterielen, dels till den för samma år beräknade personaltillgången. Det äskade beloppet visar en ökning från 1914 om 320,000 kronor, beroende på följande åtgärder:

dels mera omfattande övningar, särskilt vintertid, med i torped- och undervattensbåtsberedskaper ingående besättningar;

dels tillkomsten av nya undervattensbåtar och därav föranledd övningskostnad;

dels ökad övning med i lokalstyrkor ingående fartyg samt utsträckta övningar med minfartyg och flygbåtar och

dels anordnande av en mindre höstberedskap.

I propositionen nr 60 hade förutsatts, att samtliga kostnader för flottans övningar, vare sig de vore att hänföra till stammens eller till beväringens övningar, skulle avföras från ett gemensamt anslag av reservationsanslags natur, benämnt anslaget till *flottans krigsberedskap och övningar*.

En dylik omläggning av ifrågavarande anslag förordades jämväl i statsverkspropositionen den 14 sistlidne januari.

Under förutsättning av dylik omläggning skulle alltså till anslaget till flottans övningar, nu kronor 1,645,000: —

från anslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför överföras ett belopp av..... » 1,144,831: —

samt förstnämnda anslag därutöver höjas med tillhoppa 320,000 kronor, vilket belopp till avjämnande av anslagets slutsiffra syntes böra ökas med 169 kronor till » 320,169: —

varefter anslaget till flottans övningar skulle i riksstaten för år 1915 uppföras med » 3,110,000: —

under förändrad benämning: *flottans krigsberedskap och övningar*, men med bibehållande av reservationsanslags natur.

Riksdagen har förklarat sig icke hava något att erinra mot de av Kungl. Maj:t framlagda planerna för flottans krigsberedskap och övningar. Med hänvisning härtill får utskottet hemställa,

att riksdagen i riksstaten för år 1915 från förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför må överföra 1,144,831 kronor till reservationsanslaget till flottans övningar och jämväl därutöver höja sistnämnda anslag med 320,169 kronor samt i riksstaten för år 1915 uppföra reservationsanslaget till flottans övningar nu 1,645,000 kronor, med ett belopp av 3,110,000 kronor under ändrad benämning: flottans krigsberedskap och övningar, reservationsanslag.

Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m.

Sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m. (Ordinarie anslag.)

[28.]

8:o) Kungl. Maj:t har under punkt 28 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att, under förutsättning av bifall till framställningen under punkt 27 om överflyttning av 1,144,831 kronor från det nu i riksstaten med 1,650,815 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till anslaget till flottans övningar, i riksstaten för år 1915 uppföra förstnämnda anslag under ändrad benämning: sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m. med 505,984 kronor.

Beträffande den av Kungl. Maj:t lämnade utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 54 i det till förevarande proposition hörande statsrådsprotokollet för den 14 maj 1914.

Utskottets yttrande.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 28 föreslagit, bland annat, att det värnpliktiga jämlikt § 35 mom. 2 och § 39 mom. 1 värnpliktslagen tillkommande penningbidrag skall, i och med att den nya värnpliktslagens bestämmelser rörande tjänstgöringstiden träda i tillämpning, utgå under tjänstgöring i linjen med 50 öre om dagen, ävensom att det vissa värnpliktiga jämlikt § 35 mom. 2 värnpliktslagen tillkommande penningtillskott skall utgå med 25 öre om dagen. Till vad utskottet sålunda föreslagit har riksdagen lämnat bifall.

I följd av de beslut, riksdagen sålunda fattat rörande penningbidrag och penningtillskott, såvitt angår flottans värnpliktiga, kommer, enligt av utskottet verkställda beräkningar, det nu ifrågavarande beloppet, av Kungl. Maj:t beräknat till 505,984 kronor, att höjas med 51,666 kronor till 557,650 kronor.

Mot de av Kungl. Maj:t verkställda beräkningarna i övrigt rörande anslaget i fråga har utskottet ej haft något att erinra.

Under punkt 27 härovan har utskottet hemställt om bifall till Kungl. Maj:ts framställning om överflyttning av 1,144,831 kronor från det nu i riksstaten med 1,650,815 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till reservationsanslaget till flottans övningar.

På grund härav får utskottet, som ej haft något att erinra emot den föreslagna ändrade benämningen av nu ifrågavarande anslag, hemställa,

att riksdagen, under förutsättning att vad utskottet under punkt 27 härovan hemställt om överflyttning av 1,144,831 kronor från det nu i riksstaten med 1,650,815 kronor uppförda förslagsanslaget till sjöbeväringens vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till anslaget till flottans övningar vinner riksdagens bifall, må i riksstaten för år 1915 uppföra förstnämnda anslag under ändrad benämning: sjöbeväringens avlöning och beklädnad m. m. samt till belopp av 557,650 kronor.

Flyttbara lysapparater för sjöpositioner.

9:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts i punkt 36 av huvudtiteln gjorda framställning och under hänvisning till vad utskottet uttalat under punkt 6 härovan, hemställer utskottet,

Flyttbara
lysapparater
för sjöposi-
tioner.

(Extra anslag.)

[36.]

att riksdagen må förklara, att 1913 års riksdags beslut angående beviljande av anslag till belopp av 147,500 kronor för anskaffning av flyttbara lysapparater för sjöpositionerna skall i avseende å återstående ännu icke anvisade beloppet, 73,750 kronor, hava förfallit.

Avlöning för kustartilleriets personal.

10:o) Kungl. Maj:t har i punkt 38 av huvudtiteln föreslagit riksdagen dels att godkänna stat för kustartilleriet av den lydelse bilagan nr 9 vid statsrådsprotokollet över sjöförsvärens ärenden den 14 maj 1914 utvisar, dels att i riksstaten för år 1915 öka anslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,402,814 kronor, med 21,986 kronor till 1,424,800 kronor, dels ock att i riksstaten beteckna förevarande anslag såsom förslagsanslag.

Avlöning för
kustartille-
riets personal.

(Ordinarie
anslag.)

[38.]

Beträffande den av departementschefen i ärendet lämnade utredningen får utskottet hänvisa till sid. 60—63 av statsrådsprotokollet.

Utskottets
yttrande.

Under denna punkt föreslagen ökning av antalet officers- och underofficersbeställningar samt av antalet beställningar för manskap i 1:a och 3:e lönegraderna ävensom minskningen av antalet beställningar för manskap i 2:a och 4:e lönegraderna står i överensstämmelse med den uppsättningsplan för kustartilleriets stampersonal, som Kungl. Maj:t framlagt i proposition nr 60 angående sjöförsvarets ordnande. Riksdagen, som förklarar sig icke hava något att erinra mot nämnda uppsättningsplan, har därvid förutsatt, att vid planens tillämpning sådana jämkningar skulle vidtagas, som visade sig erforderliga med hänsyn till möjligheten att kunna besätta de för varje särskilt år nytillkomna beställningarna. Då utskottet vid behandlingen av förevarande punkt av huvudtiteln ur nyssnämnda synpunkt granskat uppsättningsplanen, har utskottet funnit, att de för år 1915 i planen uppförda 11 nya officersbeställningarna icke samtliga torde kunna under ifrågakvarande år besättas. På grund härav och efter närmare överväganden har utskottet ansett, att ökningen av officersbeställningarna för år 1915 bör inskränkas till 7, nämligen 1 överstelöjtnant, 1 major, 2 kaptener av 1:a klass, 1 kaptän av 2:a klass, 1 löjtnant och 1 underlöjtnant. Den av utskottet sålunda förordade ändringen medför, att det till lön och dagavlönning m. m. för officerare avsedda beloppet, som i Kungl. Maj:ts förslag upptagits till 418,580 kronor, i stället bör beräknas till 407,715 kronor, vilket i förhållande till 1914 års stat innebär en höjning med 30,140 kronor. Mot Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma angår underofficers- och manskapsbeställningarna, har utskottet ej något att erinra. Nämnda förslag innebär, att det belopp, som avses till lön och dagavlönning m. m. för underofficerare höjes från 342,429 kronor och 30 öre till 375,353 kronor och 60 öre samt att motsvarande belopp för manskap sänkes från 571,984 kronor och 50 öre till 565,005 kronor och 60 öre.

Enär stammanskapets numerär föreslås att minskas från 1,361 till 1,288 har beloppet för rekryteringskostnader beräknats kunna nedsättas från 22,500 kronor till 21,000 kronor. Å andra sidan har, med hänsyn till den föreslagna ökningen av antalet beställningar för manskap i 1:a lönegraden, det belopp, som avses till inkvarteringsbidrag för underofficerskorpraler, beräknats böra höjas från 20,400 kronor till 25,180 kronor. Vidare har, i sammanhang med den föreslagna ändringen av antalet beställningar för manskap i olika lönegrader, det till lönetillägg och uppmuntringspenningar avsedda beloppet upptagits till 35,000 kronor i stället för såsom i 1914 års stat 28,500 kronor. Utskottet har icke anledning att framställa någon erinran mot nämnda beräkningar.

I förslaget till stat för kustartilleriet har införts en ny anmärkning av innehåll, att officer eller underofficer, som är gift eller är enkling med hemmavarande barn, uppbär inkvarteringsbidrag, om på grund av förhållandena å förläggningssorten endast sådan bostad i kronans hus finnes att tilldela honom, att han därstädes icke kan ordna eget hushåll. Skälen för den föreslagna bestämmelsen, som närmare angivas i statsrådsprotokollet över sjöförsvärsärenden den 14 januari 1914, har utskottet funnit övertygande. Med hänsyn till dels den sålunda i statförslaget införda nya anmärkningen, dels den föreslagna ökningen av antalet officers- och underofficersbeställningar, har det till inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare avsedda beloppet beräknats böra höjas från 23,150 kronor till 31,075 kronor. Därest ökningen av officersbeställningarna för år 1915 inskränkes i enlighet med vad utskottet förordat, bör emellertid nämnda belopp beräknas till 29,775 kronor.

Riksdagen har förklarat sig icke hava någon erinran att göra mot de grunder för en omläggning av kustartilleriets reservofficersinstitution, som framlagts i proposition nr 60. En dylik omläggning medför, att inga reservofficersaspiranter komma att finnas i tjänstgöring under de tre sista månaderna av år 1915, och i anledning härav har det belopp, som avses för avlöning av reservofficersaspiranter kunnat nedsättas från 9,855 kronor till 7,371 kronor.

I sammanhang med det av Kungl. Maj:t framlagda förslaget angående omorganisation av krigsdomstolarna hava auditörer upptagits under andra huvudtiteln, och till följd härav har det hittills i kustartilleriets stat uppförda arvodet av 800 kronor för en auditör blivit uteslutet. Då emellertid riksdagen numera beslutat, att omorganisationen av krigsdomstolarna skall träda i tillämpning först från och med år 1916, bör nyssnämnda arvode upptagas i kustartilleriets stat för år 1915.

Med iakttagande av de ändringar i Kungl. Maj:ts förslag, som utskottet ovan förordat, skulle kustartilleriets stat för år 1915, såsom av vidfogade bilaga nr 3 framgår, sluta på en utgiftssumma av 1,472,820 kronor och 10 öre.

Utskottet har i sitt yttrande angående punkt 6 av huvudtiteln närmare redogjort för utredningen rörande omläggning av avlöningsanslagen under nämnda huvudtitel från bestända anslag till förslagsanslag. I fråga om anslaget till avlöning av kustartilleriets personal har beräknats, att detsamma vid sådan omläggning kan nedsättas med 4 procent av det nominella beloppet enligt staten. Häremot har utskottet intet att erinra. Det nominella beloppet, som enligt vad förut angivits, skulle bliva 1,472,820 kronor och 10 öre, borde sålunda minskas med 4 procent eller 58,912 kronor och 80 öre till 1,413,907 kronor

och 30 öre, eller i avjämnat tal 1,413,908 kronor. Då förevarande anslag i riksstaten nu är uppfört med 1,402,814 kronor, skulle vid bifall till utskottets förslag under denna punkt ökningen av anslaget i riksstaten för år 1915 belöpa sig till 11,094 kronor.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må
dels godkänna stat för kustartilleriet av den lydelse bilagan nr 3 vid detta utlåtande utvisar;
dels i riksstaten för år 1915 öka anslaget till avlöning för kustartilleriets personal, nu 1,402,814 kronor, med 11,094 kronor, till 1,413,908 kronor;
dels ock i riksstaten beteckna förevarande anslag såsom förslagsanslag.

Beklädnad åt kustartilleriets manskap.

Beklädnad åt
 kustartil-
 leriets man-
 skap.
 (Ordinarie
 anslag.)
 [40.]

11:o) I punkt 40 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 minska reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap, nu 150,921 kronor med 8,217 kronor, till 142,704 kronor.

Utredning i ärendet återfinnes å sid. 76 i det vid statsverkspropositionen den 14 januari 1914 fogade stadsrådsprotokollet.

Utskottets
 yttrande.

Såsom av den åberopade utredningen framgår, står den föreslagna minskningen av ifrågavarande anslag i samband med vissa under punkt 38 av utskottet tillstyrkta förslag, nämligen en nedsättning av stamanskapets numerär med 73 och en ökning av antalet beställningar för manskap i 1:a lönegraden med 38.

Utskottet, som icke har något att erinra mot de i utredningen framlagda beräkningarna, får sålunda hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 minska reservationsanslaget till beklädnad åt kustartilleriets manskap, nu 150,921 kronor, med 8,217 kronor till 142,704 kronor.

Naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet.

Naturaunder-
 håll åt
 personal vid
 kustartilleriet.
 (Ordinarie
 anslag.)
 [41.]

12:o) Kungl. Maj:t har under punkt 41 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 höja förslagsanslaget till natura-
 underhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 521,518 kronor, med 28,382 kronor, till 549,900 kronor.

Utredningen i ärendet återfinnes å sid. 64—65 i det vid förevarande statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet.

Av den förebragta utredningen framgår, att anslagsbehovet beräknats under förutsättning dels att tjänstgöringstiden för kustartilleriets värnpliktiga ökas i enlighet med vad som föreslagits i Kungl. Maj:ts proposition angående ny värnpliktslag, dels att kustartilleriets årskontingent av värnpliktiga samt in- och utryckningstiderna för dessa värnpliktiga bestämmas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som angivits i Kungl. Maj:ts proposition angående sjöförsvarets ordnande.

Sedan riksdagen, vad beträffar tjänstgöringstiden för kustartilleriets värnpliktiga, godkänt Kungl. Maj:ts förslag till ny värnpliktslag, får utskottet, som icke haft något att erinra mot de planer, på vilka beräkningen av förevarande anslag i övrigt grundar sig, hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 höja förslagsanslaget till naturaunderhåll åt personal vid kustartilleriet, nu 521,518 kronor, med 28,382 kronor, till 549,900 kronor.

Permanenta kokinrättningar jämte inventarier inom Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning.

13:o) Kungl. Maj:t har under punkt 43 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att av det utav 1913 års riksdag beviljade anslag å 78,500 kronor till permanenta kokinrättningar jämte inventarier inom Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning anvisa på *extra stat* för år 1915 återstående, ännu icke anvisade beloppet 39,250 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att använda å anslaget uppstående besparingar till anskaffning av rörliga kokanordningar ävensom utspisningsmateriel för kustartilleripersonalen inom fästningen.

Permanent
kokinrättningar
jämte inventarier
inom Vaxholms
och Oscar
Fredriksborgs
fästning.
(Extra anslag.)

[43.]

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till sid. 66 i det vid förevarande statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet.

Vid behandlingen av den plan för det fasta kustförsvarets ordnande, som framlagts i hemlig bilaga till Kungl. Maj:ts proposition nr 60, har utskottet funnit, att ett genomförande av nämnda plan föranleder ökat behov inom Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning av rörliga kokanordningar och utspisningsmateriel, samt att för detta behövs tillgodoseende icke någon särskild kostnad beräknats, enär av

Utskottets
yttrande.

vissa skäl besparingar kunde förväntas uppkomma å här ifrågavarande anslag.

Utskottet får fördenskull hemställa,

att riksdagen må av det utav 1913 års riksdag beviljade anslag å 78,500 kronor till permanenta kok-inrättningar jämte inventarier inom Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs fästning anvisa på *extra stat* för år 1915 återstående ännu icke anvisade beloppet 39,250 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att använda å anslaget uppstående besparingar till anskaffning av rörliga kokanordningar ävensom utspisningsmateriel för kustartilleripersonalen inom fästningen.

Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.

Kustartilleriets krigsberedskap och övningar.
(Ordinarie anslag.)

[45.]

14:o) Kungl. Maj:t har under punkt 45 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 från förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför öfverföra 205,465 kronor till reservationsanslaget till kustartilleriets övningar och därutöver höja sistnämnda anslag med 26,235 kronor samt under ändrad benämning: kustartilleriets krigsberedskap och övningar, reservationsanslag, i riksstaten för år 1915 alltså uppföra samma anslag, nu 190,000 kronor, med 421,700 kronor.

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till sid. 67—72 i det vid förevarande statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande.

Emot Kungl. Maj:ts förslag, att i riksstaten må uppföras ett för kustartilleriets stam och beväring gemensamt reservationsanslag till kustartilleriets krigsberedskap och övningar, har utskottet ej haft något att erinra.

Av den åberopade utredningen framgår, att det för ett dylikt anslag erforderliga beloppet av chefen för kustartilleriet beräknats till 475,000 kronor och av marinförvaltningen till 458,000 kronor, under det att Kungl. Maj:t i likhet med andra försvarsberedningen stannat vid en summa av 421,700 kronor. Sistnämnda summa har erhållits genom att till övningsanslaget, som nu är i riksstaten upptaget till 190,000 kronor, dels från beväringens anslag öfverföra ett belopp av 205,465 kronor, som utgör kostnaden för beväringens övningar år 1912, dels därutöver lägga ett belopp

av 26,235 kronor, vilket belopp alltså motsvarar den av Kungl. Maj:t begärda anslagsförhöjningen.

Då riksdagen godkänt Kungl. Maj:ts förslag angående det fasta kustförsvarets ordnande, kan anslaget, i enlighet med departementschefens uttalande, nedbringas under det av chefen för kustartilleriet beräknade beloppet.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet, som icke heller funnit anledning att framställa någon erinran mot den av Kungl. Maj:t föreslagna höjningen av ifrågavarande anslag, hemställa,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 från förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför överföra 205,465 kronor till reservationsanslaget till kustartilleriets övningar och därutöver höja sistnämnda anslag med 26,235 kronor samt under ändrad benämning: kustartilleriets krigsberedskap och övningar, reservationsanslag, i riksstaten för år 1915 alltså uppföra samma anslag, nu 190,000 kronor med 421,700 kronor.

Kustartilleribevärings avlöning och beklädnad m. m.

15:o) Under punkt 46 av huvudtiteln har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen, att, vid bifall till framställningen under punkt 45 om överflyttning av 205,465 kronor från det nu i riksstaten med 473,154 kronor uppförda förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till reservationsanslaget till kustartilleriets övningar, höja återstående del av ifrågavarande förslagsanslag, eller 267,689 kronor med 33,211 kronor samt under ändrad benämning: kustartilleribevärings avlöning och beklädnad m. m., förslagsanslag, i riksstaten för år 1915 alltså upptaga samma anslag med 300,900 kronor.

Kustartilleri-
bevärings
avlöning och
beklädnad
m. m.
(Ordinarie
anslag.)

[46.]

Utredningen i detta ärende återfinnes å sid. 73—74 i det vid förevarande statsverksproposition fogade statsrådsprotokollet samt å sid. 128—130 i det vid statsverkspropositionen den 14 januari 1914 fogade statsrådsprotokollet.

Utskottet har i sitt utlåtande nr 28 hemställt, bland annat att det värnpliktig jämlikt § 35 mom. 2 och § 39 mom. 1 värnpliktslagen tillkommande penningbidrag skall, i och med att den nya värnpliktslagens bestämmelser rörande tjänstgöringstiden träda i tillämpning,

Utskottets
yttrande.

utgå under tjänstgöring i linjen med 50 öre om dagen, ävensom att det vissa värnpliktiga jämlikt § 35 mom. 2 värnpliktslagen tillkommande penningtillskott skall utgå med 25 öre om dagen. Till vad utskottet sålunda hemställt har riksdagen lämnat bifall.

I följd av de beslut, riksdagen sålunda fattat rörande penningbidrag och penningtillskott, såvitt angår kustartilleriets värnpliktiga, kommer, enligt av utskottet verkställda beräkningar, det nu ifrågasvarande beloppet, av Kungl. Maj:t beräknat till 300,900 kronor, att höjas med 12,900 kronor till 313,800 kronor.

Mot de av Kungl. Maj:t framlagda beräkningarna i övrigt rörande anslaget i fråga har utskottet ej haft något att erinra.

Under punkt 14 härovan har utskottet hemställt om bifall till Kungl. Maj:ts förslag om överflyttning av 205,465 kronor från det nu i riksstaten med 473,154 kronor uppförda förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till reservationsanslaget till kustartilleriets övningar.

På grund av vad ovan anförts får utskottet, som ej haft något att erinra mot den föreslagna ändrade benämningen av nu ifrågasvarande anslag, hemställa,

att riksdagen, under förutsättning att vad utskottet under punkt 14 här ovan hemställt om överflyttning av 205,465 kronor från det nu i riksstaten med 473,154 kronor uppförda förslagsanslaget till kustartilleribevärings vapenövningar samt beklädnad och ersättning därför till reservationsanslaget till kustartilleriets övningar vinner riksdagens bifall, höja återstående del av ifrågasvarande förslagsanslag, eller 267,689 kronor, med 46,111 kronor samt under ändrad benämning: kustartilleribevärings avlöning och beklädnad m. m., förslagsanslag, i riksstaten för år 1915 alltså upptaga samma anslag med 313,800 kronor.

Permanenta mineringar vid kustbefästningarna.

Permanent
mineringar vid
kustbefästningarna.

Extra anslag.)

[48.]

16:o) Kungl. Maj:t har under punkt 48 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att dels medgiva, att det av 1913 års riksdag för ändring av de permanenta mineringarna vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs samt Karlskrona fästningar beviljade anslag å 600,000 kronor må enligt Kungl. Maj:ts beprövande få användas för anordnande av perma-

nenta mineringar ej endast vid nämnda fästningar, utan även vid andra kustbefästningar, *dels ock* av detta anslag anvisa på *extra stat* för år 1915 ett belopp av 120,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften, eller 60,000 kronor, redan under innevarande år.

Det förslag till det fasta kustförsvarets ordnande, som framlagts i Kungl. Maj:ts proposition nr 60, medför en jämkning i den plan för de permanenta mineringarna vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs samt Karlskrona fästningar, som förelåg, då 1913 års riksdag beviljade anslag för dessa mineringars ändring. Härigenom har beräknats uppstå en del besparingar, som i Kungl. Maj:ts nyssnämnda förslag förutsatts kunna tagas i anspråk för mineringar vid andra kustbefästningar.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot Kungl. Maj:ts förslag, så vitt angår det fasta kustförsvaret, får utskottet hemställa,

att riksdagen må

dels medgiva, att det av 1913 års riksdag för ändring av de permanenta mineringarna vid Vaxholms och Oscar-Fredriksborgs samt Karlskrona fästningar beviljade anslag å 600,000 kronor må enligt Kungl. Maj:ts beprövande få användas för anordnande av permanenta mineringar ej endast vid nämnda fästningar utan även vid andra kustbefästningar;

dels ock av detta anslag anvisa på *extra stat* för år 1915 ett belopp av 120,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att därav disponera hälften, eller 60,000 kronor, redan under innevarande år.

Utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m.

17:o) Kungl. Maj:t har under punkt 53 av huvudtiteln föreslagit riksdagen att i riksstaten för år 1915 å femte huvudtiteln under rubriken diverse uppföra ett nytt ordinarie, bestämt anslag till utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m. samt upptaga detsamma till belopp av 25,000 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till vad det vid förra statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet under »Av-

Bihang till senare riksdagens protokoll 1914. 11 saml. 1 avd. 17 häft. (Nr 29—30.) 4

Utskottets
yttrande.

Utgivande av
läroböcker,
beskrivningar,
reglementen
och instruk-
tioner m. m.
(Ordinarie-
anslag.)

[53.]

löning för flottans kårer och stater» sid. 23—45 i förevarande ämne innehåller.

På grund av nämnda utredning, och under hänvisning till vad utskottet anfört under punkt 2 här ovan, hemställer utskottet,

att riksdagen må i riksstaten för år 1915 å femte huvudtiteln under rubriken diverse uppföra ett nytt ordinarie, bestämt anslag till utgivande av läroböcker, beskrivningar, reglementen och instruktioner m. m. samt upptaga detsamma till belopp av 25,000 kronor.

Extra utgifter.

Extra utgifter. 18:o) Kungl. Maj:t har under punkt 55 av huvudtiteln föreslagit
(Ordinarie anslag.) riksdagen att öka anslaget till extra utgifter, nu 12,500 kronor, med
[55.] 62,500 kronor och sålunda upptaga detsamma i riksstaten för år 1915 med 75,000 kronor.

Med hänvisning till vad utskottet uttalat under punkt 6 här ovan får utskottet, som icke haft något emot den förevarande framställningen att erinra, hemställa,

att riksdagen måtte öka anslaget till extra utgifter, nu 12,500 kronor, med 62,500 kronor och sålunda upptaga detsamma i riksstaten för år 1915 med 75,000 kronor.

19:o) Slutligen hemställer utskottet, att herrar Bergströms och Kvarnzelius motion, nr 55 i första kammaren, i vad den avser femte huvudtiteln, må anses besvarad genom vad utskottet under punkterna 1—18 här ovan hemställt.

Stockholm den 16 september 1914.

På utskottets vägnar:

KARL STAAFF.

Bilaga nr 1.

Stat

för marinintendenturkåren.

Antal.		K r o n o r.	
1	Marinöverintendent och chef:		
	lön	6,000	
	dagavlöning å 6 kronor	2,190	8,190
1	Förste marinintendent:		
	lön	4,000	
	dagavlöning å 5 kronor	1,825	5,825
2	Förste marinintendenter	—	11,650
1	Marinintendent av 1:a graden, 1:a löneklassen:		
	lön	3,400	
	dagavlöning å 4 kronor	1,460	4,860
19	Marinintendenter av 1:a graden, 1:a löneklassen	—	92,340
1	Marinintendent av 1:a graden, 2:a löneklassen:		
	lön	2,400	
	dagavlöning å 4 kronor	1,460	3,860
9	Marinintendenter av 1:a graden, 2:a löneklassen	—	34,740
1	Marinintendent av 2:a graden:		
	lön	1,500	
	dagavlöning å 3 kronor	1,095	2,595
24	Marinintendenter av 2:a graden	—	62,280
1	Marinunderintendent:		
	lön	720	
	dagavlöning å 3 kronor	1,095	1,815
11	Marinunderintendenter	—	19,965
71			
	Transport	—	248,120

Antal.		K r o n o r.		
	Transport	—	—	248,120
1	Auditor vid Karlskrona station:			
	lön	3,000	—	
	tjänstgöringspenningar	1,000	—	4,000
1	Auditor vid Stockholms station:			
	arvode	1,800	—	
	tjänstgöringspenningar	700	—	2,500
1	Advokatfiskal vid Karlskrona station:			
	arvode	1,800	—	
	tjänstgöringspenningar	700	—	2,500
3	_____			
1	Väbel vid Karlskrona station:			
	lön	600	—	
	dagavlöning à 2 kronor 15 öre	784	75	1,384 75
1	Väbel vid Stockholms station	—	—	1,384 75
2	_____			
1	Vaktmästare vid Karlskrona station:			
	lön	700	—	
	tjänstgöringspenningar	350	—	1,050
3	Vaktmästare vid Karlskrona station	—	—	3,150
1	Vaktmästare vid Stockholms station:			
	lön	700	—	
	tjänstgöringspenningar	350	—	
	ortstillägg	150	—	1,200
2	Vaktmästare vid Stockholms station	—	—	2,400
7				
	Dagavlöning till marinunderintendenter öfver stat	—	—	2,190
	Missräkningspenningar till kassör å vardera stationen à 500 kr.	—	—	1,000
	Inkvarteringsbidrag, forslagsvis	—	—	29,440
	Ersättning till vikarier för vaktmästare	—	—	315
	Summa högst kronor	—	—	300,634 50

Anmärkingar:

1:o. Till personal, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglemente för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	i Karlskrona eller å kustposition	i Stockholm eller Göteborg
marinöverintendent	—	1,200 kronor
förste marinintendent	600 kronor	1,000 >
marinintendent av 1:a graden.....	400 >	500 >
marinintendent av 2:a graden och ... }	300 >	400 >
marinunderintendent	300 >	400 >
väbel	240 >	300 >

2:o. För väbel ökas lönen efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring med 100 kronor och efter 10 års sådan tjänstgöring med ytterligare 100 kronor. För vaktmästare ökas lönen efter 5 års väl vitsordad tjänstgöring med 100 kronor och efter 10 års sådan tjänstgöring med ytterligare 100 kronor.

3:o. Därest vaktmästare i sådan egenskap åtnjuter fri bostad samt bränsle, skall, så länge denna förmån kvarstår, ortstillägg ej till honom utgå, varjämte å lönen avdragas 100 kronor årligen. För vaktmästare, i vars avlöningsförmåner ej ingår ortstillägg, göres, i fall han i sådan egenskap åtnjuter fri bostad, avdrag å lönen med 150 kronor årligen.

4:o. Därest innehavare av väbelsbefattning avgår under år 1915, bör befattningen tillsättas medelst förordnande till årets slut.

Bilaga nr 2.

Stat

för flottans poliskår.

Antal.			Arvode för år.	Summa kronor.
Karlskrona station.	Stockholms station.			
1	—	Poliskommissarie	1,900	1,900
—	1	D:o	1,000	1,000
3	2	Överkonstaplar	1,800	9,000
19	17	Konstaplar	1,400	50,400
		Inkvarteringsbidrag, förslagsvis	—	3,900
		Vikariatsersättning, förslagsvis	—	4,500
		Till extra konstaplar:		
		vid Karlskrona station	kr. 1,500:—	
		» Stockholms »	» 1,500:—	3,000
		Till uppmuntringspenningar:		
		åt personalen vid Karlskrona station	kr. 1,000:—	
		» » » Stockholms »	» 1,000:—	2,000
		Summa kronor	—	75,700

Anmärkingar:

1:o. Till polispersonalen utgå två ålderstillägg, vardera utgörande för poliskommissarie vid Karlskrona station 200 kronor och för en var av överkonstaplarna och konstaplarna 100 kronor, det första ålderstillägget efter 5 års och det andra efter 10 års väl vitsordad tjänstgöring inom samma grad.

2:o. Till överkonstapel och konstapel, som icke åtnjuter fri bostad i kronans hus, utgår, i den ordning reglementet för marinen bestämmer, inkvarteringsbidrag med ett efter år räknat belopp av:

	vid Karlskrona station.	vid Stockholms station.
för överkonstapel	240 kronor	300 kronor.
» konstapel	180 »	240 »

3:o. Därest innehavare av poliskommissariebefattning avgår under år 1915, bör befattningen tillsättas medelst förordnande till årets slut.

Bilaga nr 3.

Stat

för kustartilleriet.

Antal.	I. Lön och dagavlönning m. m.	Kronor.	Kronor.	Summa kronor.
	Officerare.			
1	Chef för kustartilleriet:			
	lön	8,000		
	dagavlönning à 7 kronor	2,555	10,555	
1	Överste:			
	lön	6,000		
	dagavlönning à 6 kronor	2,190	8,190	
1	Överste	—	8,190	
1	Överstelöjtnant:			
	lön	4,500		
	dagavlönning à 5 kronor	1,825	6,325	
2	Överstelöjtnanter	—	12,650	
1	Major:			
	lön	4,000		
	dagavlönning à 5 kronor	1,825	5,825	
6	Majorer	—	34,950	
1	Kapten av 1:a klassen:			
	lön	3,400		
	dagavlönning à 4 kronor	1,460	4,860	
23	Kaptener av 1:a klassen.....	—	111,780	
1	Kapten av 2:a klassen:			
	lön	2,400		
	dagavlönning à 4 kronor	1,460	3,860	
17	Kaptener av 2:a klassen.....	—	65,620	
55	Transport	—	272,805	

Antal.		Kronor.	Kronor.	Summa kronor.
55	Transport	—	272,805	
1	Löjtnant:			
	lön	1,500		
	dagavlöning à 3 kronor	1,095	2,595	
37	Löjtnanter	—	96,015	
1	Underlöjtnant:			
	lön	720		
	dagavlöning à 3 kronor	1,095	1,815	
19	Underlöjtnanter	—	34,485	407,715
113				
	Reservofficerare under repetitionsövning.			
1	Reservunderlöjtnant:			
	lön under 6 månader à 60 kronor	360		
	dagavlöning à 3 kronor under 6 månader	540	900	
4	Reservunderlöjtnanter	—	3,600	4,500
5				
	Reservofficersaspiranter.			
1	Reservofficersaspirant:			
	dagavlöning à 4.50 kronor under 9 månader	—	1,228 50	
5	Reservofficersaspiranter	—	6,142 50	7,371
6				
	Underofficerare.			
1	Underofficer av 1:a graden:			
	lön	1,200		
	dagavlöning à 2.50 kronor	912 50		
	ersättning för ljus och ved	130	2,242 50	
59	Underofficerare av 1:a graden	—	132,307 50	
1	Underofficer av 2:a graden:			
	lön	1,100		
	dagavlöning à 2.12 kronor	773 80		
	ersättning för ljus och ved	100	1,973 80	
121	Underofficerare av 2:a graden	—	238,829 80	375,353 60
182	Transport	—	—	794,939 60

Antal		Kronor.	Kronor.	Summa kronor.
	Transport	—	—	794,939 60
	Manskap.			
1	1:a lönegrad (underofficerskorpral):			
	lön	540		
	dagavlönning å 80 öre	292	832	
214	1:a lönegrad (underofficerskorpraler)	—	178,048	
1	2:a lönegrad:			
	lön	276		
	dagavlönning å 60 öre	219	495	
305	2:a lönegrad	—	150,975	
1	3:e lönegrad:			
	lön	180		
	dagavlönning å 50 öre	182 50	362 50	
368	3:e lönegrad	—	133,400	
1	4:e lönegrad:			
	lön	144		
	dagavlönning å 30 öre	109 50	253 50	
397	4:e lönegrad	—	100,639 50	565,005 50
1,288	II. Arvoden.			
1	Auditör	—	800	
1	Regementspastor	—	1,000	
1	Fästningspredikant	—	120	1,920
3	III. Rekryteringskostnader.			
	Legä, räknad efter 12 kr. 50 öre per år, samt övriga rekryteringskostnader efter 40 kr. per man, därav högst 30 kr. till värvaren, förslagsvis	—	21,000	21,000
	IV. Inkvarteringsbidrag.			
	Inkvarteringsbidrag för officerare och underofficerare, förslagsvis	—	29,775	
	Inkvarteringsbidrag för underofficerskorpraler, förslagsvis	—	25,180	54,955
	Transport	—	—	1,437,820 10

Antal.		Kronor.		Kronor.		Summa kronor.	
	Transport	—	—	—	—	1,437,820	10
	V. Lönetillägg och uppmuntrings- penningar.						
	Lönetillägg, förslagsvis	—	—	19,000	—		
	Uppmuntringspenningar, förslagsvis	—	—	16,000	—	35,000	—
	Summa högst kronor	—	—	—	—	1,472,820	10

*Anmärknin*gar:

1:o. Officer, jämväl reservofficer under repetitionsövning, och underofficer, som icke åtnjuta fri bostad i kronans hus, uppbära inkvarteringsbidrag med ett efter år raknat belopp av:

	å kustposition kronor	i Stockholm eller Göteborg. kronor.
generalsperson	—	1,500
överste	900	1,200
överstelöjtnant eller major	600	1,000
kapten	400	500
subalternofficer	300	400
underofficer av 1:a graden	240	300
underofficer av 2:a graden	180	240

Officer eller underofficer, som är gift eller är änkring med hemmavaraande barn, uppbär, om på grund av förhållandena å förlägningsorten endast sådan bostad i kronans hus finnes att tilldela honom, att han därstädes icke kan ordna eget hushåll, ävenledes inkvarteringsbidrag till ovan angivna belopp.

2:o. Underofficerskorpral, som är gift eller är änkring med minderårigt barn och som erhållit vederbörligt tillstånd att bo utom kasern, åtnjuter inkvarteringsbidrag till ett månatligt belopp av 15 kronor å kustposition och 20 kronor i Stockholm eller Göteborg.

3:o. Skulle det här ovan bestämda antalet manskap i någon av de tre högre lönegraderna icke finnas fulltaligt, må de löner, som till följd därav sakna innehavare, till så stor del, som erfordras, användas till avlöning åt manskap i lägre lönegrad samt till bestridande av lega och rekryteringskostnader, om det under III här ovan förslagsvis beräknade belopp därtill visar sig otillräckligt.

4:o. Uppmuntringspenningar utgå under tjänstgöring i land till manskap, som tillhör 1:a, 2:a eller 3:e uppmuntringsklassen, med respektive 15, 10 och 5 öre om dagen enligt de för dagavlönings åtnjutande gällande grunder.

5:o. Till den, som tillhör 1:a lönegraden, utgår, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 108 månader (9 år), ett första lönetillägg av 5 kronor i månaden och, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 144 månader (12 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

Till den, som tillhör 2:a lönegraden och är underofficerskorpral eller korpral, utgår, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 48 månader (4 år), varav minst 12 månader såsom korpral, ett första lönetillägg av 10 kronor i månaden och, om han vid kustartilleriet innehar en tjänstetid av minst 144 månader (12 år), ett andra lönetillägg av 5 kronor i månaden.

6:o. Vid beräkning av tjänstetid vid kustartilleriet äger den, som i egenskap av värnpliktig tjänstgjort vid detta vapen eller antagits i högre lönegrad än den lägsta, att tillgodoräkna sig extra tjänstetid enligt de bestämmelser, som av Konungen meddelas.